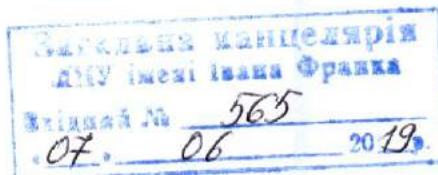

ВІДГУК
офіційного опонента про кандидатську дисертацію
Бойко Ірини Ігорівни
«Англійська термінологія косметології та естетичної медицини:
генеза, структура, семантика, прагматика»,
подану на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук
зі спеціальності 10.02.04 – германські мови

В контексті інтенсифікації фахового спілкування спостерігається зосередженість сучасних лінгвістичних розвідок на досліджені галузевих терміносистем, що зумовлено необхідністю вивчення впливу мовних і позамовних чинників на функціонування термінів. Вивчення термінології як важливого складника сучасної англійської мови перебуває у колі наукових інтересів багатьох дослідників, зокрема В. І. Карабана, Д.С. Лотте, О.В. Суперанської, Т. Р. Кияка, І.М. Kochan, Т.Л. Канделакі, Л.Р. Безуглої, В.М. Лейчика, Л. Гоффмана, Є.Ф. Скороходько, що обумовлено необхідністю поглиблення знань щодо функціонально-семантичних і прагматично-комунікативних особливостей термінів, які входять до нових терміносистем в результаті розвитку різних сферах суспільного життя.

Наявність різних підходів до вивчення термінів – семантичного, структурно-композиційного, функційного та когнітивного – відзеркалює основні лінгвістичні аспекти термінознавства, спрямовані на дослідження структури, таксономії, способів і шляхів утворення термінів. Кандидатська дисертація І. І. Бойко, присвячена комплексному дослідженню структурно-семантичних та прагмастилістичних особливостей англійських термінів косметології та естетичної медицини на матеріалі англомовних різноманітних текстів з урахуванням надбань міждисциплінарного підходу в парадигмі сучасних термінознавчих студій.

Актуальність кандидатської дисертації І. І. Бойко полягає у формуванні системного тлумачення англійської термінології косметології та естетичної медицини (КЕМ) у функціонально-семантичному вимірі. Новаторство рецензованої роботи не викликає сумніву: дисертантка уперше в сучасній лінгвістиці здійснила системний аналіз структурно-семантичних й прагмастилістичних особливостей англійської термінології косметології та естетичної медицини.

Дисертація виконана в межах наукової теми факультету іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка «Дискурси і жанри іноземномовної професійної комунікації» (шифр 0111U008010).

Кандидатська дисертація І. І. Бойко логічно структурована. Робота складається зі вступу, трьох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків, списків використаних джерел, лексикографічних джерел, джерел ілюстративного та фактичного матеріалу і додатку.

Запропонована в дисертації методика аналізу досліджуваного матеріалу полягає в релевантному системному аналізі терміноодиниць КЕМ, що забезпечило досягнення переконливих висновків щодо етимології, тематичної стратифікації, структурних моделей утворення багатокомпонентних термінів КЕМ та їхніх прагмастилістичних особливостей.

У розділі 1 «Теоретико-методологічні засади дослідження англійських термінів косметології та естетичної медицини» авторка роз'яснила зміст базових понять і докладно описала основні особливості фахової мови КЕМ.

Розділ 2 «Генеза та структурно-семантичні особливості термінів косметології та естетичної медицини» присвячено дослідженю структурно-семантичних характеристик, тематичної організації та опису способів утворення термінології КЕМ.

У третьому розділі роботи «Прагмастилістичні аспекти функціонування англійських термінів косметології та естетичної медицини» докладно проаналізовано закономірності функціонування термінів КЕМ у текстах різної жанрової приналежності.

У висновках І. І. Бойко підсумувала результати проведеного дослідження та окреслила перспективи подальшого вивчення термінології КЕМ у компаративному аспекті.

Аналітичне опрацювання наукових праць з теми дослідження, системний аналіз фактичного матеріалу уможливили досягнення визначеної мети і виконання низки практичних завдань, підпорядкованих меті.

Дослідження виконане на належному теоретичному рівні, виклад змісту вирізняється логічністю, висновки переконливі і мають прикладний характер. Втім, окремі положення роботи видаються дискусійними і потребують, на нашу думку, певних уточнень.

1. Теоретико-методологічні засади дослідження, викладені у розділі 1, базуються на сучасних підходах до тлумачення поняття «термін» та сутнісних ознак фахової мови. Попри те, що дослідниця розгорнуто виклада вимоги до функціонально-семантичних ознак терміну та галузевої термінології, не повною мірою аргументованим видається твердження щодо належності досліджуваних одиниць саме до термінології, а не до терміносистеми.

Дослідниця наголошує, що терміни КЕМ «... утворюють гетерогенну сукупність, яка обслуговує досить різні системи наукових понять і знань» (с. 33) та пояснює: «У дослідженні розрізняємо такі поняття, як «термінологія» (невпорядкований масив термінів як лексичних одиниць конкретної сфери знань) та «терміносистема» (впорядкований масив термінів, які номінують головні поняття конкретної сфери знань). Англійські терміноодиниці КЕМ розглядаємо як термінологію, а не терміносистему, через її гетерогенний характер» (с. 66).

На противагу традиційній точці зору щодо впорядкованості галузевих термінів у терміносистему, І. І. Бойко наполягає на структурній організації терміносистеми КЕМ з гіперо-гіпонімічними відношеннями як її систематизатором (Розділ 2.3. Гіперо-гіпонімічні відношення в термінології косметології та естетичної медицини). Між тим, у роботі аргументовано доведено, що успішне та ефективне функціонування саме фахової мови КЕМ

«забезпечує чітко визначена термінологія, ядро якої становлять спеціальні терміни, які можна диференціювати на терміни, які мають власну дефініцію; міжгалузеві та загальнонаукові терміни; напівтерміни або професіоналізми» (с. 67).

Наявність ядра у термінології КЕМ і її тематична стратифікація, здійснена у розділі 2.2, що характеризується дослідницею як «систематизація конгломерату термінів, який увібрал в себе терміноодиниці з різних поняттєвих сфер» (с. 85) видаються досить вагомими аргументами на користь системно-структурного впорядкування термінів КЕМ, саме тому, на нашу думку, певного уточнення потребує трактування понять у тріаді «термінологія – терміносистема – фахова мова».

2. У Розділі 1.4.2. «Особливості англійської фахової мови косметології та естетичної медицини» висвітлено результати диверсифікації фахової мови КЕМ на три шари – науковий, професійний, побутовий. У розділі 2.2 вдало здійснено тематичну стратифікацію термінів КЕМ. Тож, варто було б встановити наявність чи відсутність прагматилістичних і функціональних кореляцій термінів КЕМ, що відносяться до різних груп, у різностильових і різноважанрових текстах. Це дозволило б всебічно розглянути кількісні і якісні особливості термінологічних одиниць КЕМ, дослідженню яких присвячено розділ 3.5, в аспекті функціонального навантаження, адже попри докладно описану класифікацію прагматилістичних функцій термінів КЕМ в різноважанрових текстах (Розділ 3.5), стилістичні і текстотвірна функції розглянуті досить поверхово і не включені до загальної класифікації, представленої у Таблиці 3.2 (сс. 162–163).

3. Щодо зауважень технічного характеру, вважаємо, що відсутність таблиць і рисунків у авторефераті утруднює сприйняття окремих детально викладених пояснень, хоча в кандидатській дисертації результати дослідження вдало узагальнені у вигляді 5 таблиць і 6 рисунків.

Окремі висловлення вважаємо стилістично невдалими чи недоречними: зокрема, зайвим видається включення до висновку 4 (розділ 1) опису

характерних рис фахових мов, адже у висновку 5 наведені тотожні риси досліджуваної мови КЕМ (с. 67).

При загальному належному оформленні кандидатської дисертації, нажаль, у роботі трапляються орфографічні одруки, граматичні помилки і стилістичні хиби (сс.14, 232, 29, 38, 72, 73, 83, 90, 120, 122, 169, 194 та ін.).

Втім, висловлені зауваження не торкаються основного змісту роботи. Належне опрацювання теоретичних джерел з досліджуваної проблематики забезпечило теоретичне підґрунтя дисертації. Науково-теоретичний рівень роботи, ретельність проведеного дослідницею аналізу фактичного матеріалу, достовірність досягнутих результатів, доводять, що кандидатська дисертація І. І. Бойко є самостійним завершеним дослідженням.

Робота має прикладне значення, опрацьовані матеріали можуть використовуватись в навчальному процесі при викладанні нормативних теоретичних курсів з англійської мови та у наукових розвідках здобувачів вищої освіти і аспірантів.

Вагомим здобутком дослідниці вважаємо авторську класифікацію термінів косметології і естетичної медицини як стрижня фахової мови КЕМ, встановлення джерел її збагачення і ретельне вивчення тематичних груп термінів КЕМ, систематизованих у глосарії, що налічує 1200 одиниць.

Автореферат і 15 авторських публікацій повно та адекватно відбивають основні положення дисертації, які апробовані на 8 науково-практичних конференціях різного рівня упродовж 2015-2018 років.

Оцінюючи кандидатську дисертацію Бойко Ірини Ігорівни в цілому, наголошуємо, що рецензована робота є самостійною науковою працею, актуальною і новітньою за аналізованою проблематикою. Системно застосована методика дослідження фактичного матеріалу забезпечила достовірність результатів і переконливість висновків. Вищезазначене є підставою для висновку, що дисертація «Англійська термінологія косметології та естетичної медицини: генеза, структура, семантика, прагматика», представлена на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі

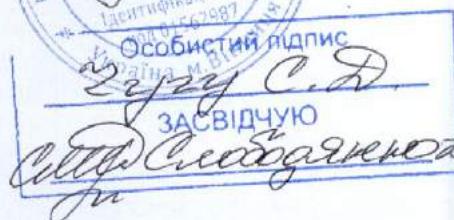
спеціальності 10.02.04 – германські мови, відповідає вимогам «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженному Постановою КМУ № 567 від 24.07.2013, зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 656 від 19.08.2015 та №1159 від 30.12.2015, а її авторка – Бойко Ірина Ігорівна – заслужує на присудження їй наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.04 – германські мови.

Офіційний опонент:

доцент кафедри іноземної філології та перекладу
Вінницького торговельно-економічного
інституту Київського національного
торговельно-економічного університету
кандидат філологічних наук, доцент

С.Д. Чугу

Учений секретар
вченої ради Вінницького торговельно-
економічного інституту
Київського національного торговельно-
економічного університету
кандидат філологічних наук, доцент

В.О. Нечипоренко